

# SŁOWO

Wilno, Wtorek 27-go maja 1924 r.

PRENUMERATA miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową 3 złote, zagranicę 6 złotych. Konto czechowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr. 80.259.  
Cena pojedynczego N-ru (250000)

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

CENA OGŁOSZEŃ. Wiersz milimetry jednoczęściowy na str. 2-ej i 3-ej 20 gr., za tekstem 7 groszy. — Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.  
W nr. świątecznych o 25 proc. drożej.

## Federacja bałtycka.

Przygotowania konferencji kowieńskiej przewidywały tylko pertraktacje ekonomiczne. W przeddzień konferencji prasa kowieńska ogłosiła, że konferencja będzie się zajmowała także sprawami natury politycznej i militarnej. Tendencyjne informacje prasy kowieńskiej głosiły, że rozszerzenia prac konferencji żąda strona łotewska. Jednakże w dniu otwarcia konferencji wiadomym już było, że program jej obejmuje tylko kwestje polityczne z wyłączeniem militarnych. Odpadło więc także, wysuwane przez Litwinów uzgodnienie mundurów państw bałtyckich, oraz wymiaru i rodzajów amunicji.

Według ostatnich wiadomości Litwini kowieńscy zawiedli się w swych nadziejach, pokładanych na konferencji. Łotewski minister spraw zagranicznych po przybyciu do Rygi mówił także „o osiągniętej zgodzie w wielu punktach”, — czyli że w niektórych kwestjach konferencja kowieńska nie dała rezultatów. Ale Litwini kowieńscy łatwo ulegają napadom megalomanji, która trzęsących tych skądinąd ludzi unosi w dziedzinie fantazji. To też ich nadzieje w przeddzień były wyraźnie przesadne i niepowodzenie litewskie może nawet nie jest tak duże, jak się rozczarowanym politykiem kowieńskim narazie może wydawać.

Przykro nam jest pocieszać polityków kowieńskich, ale w interesie prawdy musimy to czynić. Wbrew polskim przewidywaniom zgodę osiągnięto w materji politycznej, a różnice poglądów zostały się w kwestjach ekonomicznych. Konferencja kowieńska dała wyraz złączenia się państw bałtyckich na gruncie wspólnego programu politycznego. Złączenie się to poszło dalej, aniżeli można było się jeszcze pół roku temu spodziewać. Możemy się tylko różnić z pp. politykami bałtyckimi co do istotnej treści tego wspólnego programu politycznego. Niektórym z tych polityków, bardziej naiwnym, może się wydawać, że są na drodze do utworzenia jakiegoś nowego samodzielnego państwa trójnarodowościowego — nam się wydaje, że to jest program likwidacji niepodległości trzech państw bałtyckich, program — powrotu do Łotwy.

Ten sam minister spraw zagranicznych, który w Rydze mówił o „zgodzie w wielu punktach” — pan Sehja miał w Kownie wywiad z jednym dziennikarzem. Wywiad ten, jako mający dla robót konferencji znaczenie pierwszorzędne, został ogłoszony nie w litewskim oświadczeniu, lecz w rosyjskim oświadczeniu. Pan Sehja wypowiada w tym wywiadzie swoje filozoficzne ujęcie ewolucji narodowościowej. Oto twierdzi, że dokładna analiza narodowościowa, czyli emancypacja młodych narodów właśnie doskonale sprzyja syntezie narodowościowej. Jednym słowem myśl polityka łotewskiego należy odczytać w ten sposób: ponieważ narody litewski, łotewski w krótkim stosunkowo czasie zdobyły sobie wszystko, co zdobyć mogły, więc właśnie dlatego mogą obecnie przystąpić do stworzenia wspólnej federacji bałtyckiej.

Wszystko to być może, ale antypolski ton prasy kowieńskiej, który zamiast przycisnąć w chwili pobytu w Kownie gość z Rygi i

Rewia, został specjalnie na ten czas jeszcze brutalniej podwyższony — wskazuje też na ewentualną bliską przyszłość ewentualnego państwa łotewskiego. Oto jeżeli nie dojdzie ono do porozumienia z Polską to w najbliższej przyszłości zostanie wchłonięte przez Rosję.

Panowie politycy łotewscy liczą na pomoc Anglii. Zawiodą się na tej pomocy. Rzeczywiście istotą politycznej historii Europy i Azji jest rywalizacja tych dwóch potęg imperialnych, Brytanji Większej i Rosji. W latach 1914—1918 Anglija chciała zniszczyć Niemcy nie tylko jako swego bezpośredniego konkurenta, ale także jako naturalnego sojusznika Rosji.

Tę rywalizację anglo-rosyjską doskonale rozumiał cesarz Wilhelm II, który chciał pchnąć Rosję w kierunku ekspansji do Azji i była chwila, gdy w r. 1905 dnia 23 lipca był bliski spełnienia swoich zamiarów, gdy wpłynął na cesarza Mikołaja II, że ten podpisał potajemny układ w Bjorkach, mający być rozpoczęciem starań niemieckich i rosyjskich o utworzenie „bloku kontynentalnego” zwróconego przeciw Anglii. Blok ten miał się składać z Francji, Niemiec i Rosji. Iluzje Mikołaja II, aby do takiego bloku miała przystąpić Francja, spełnić się nie mogły, ale ironja losu chciała, że na terenie rosyjskim układ w Bjorkach obalony został przez hr. Wittego, który był duszą całą, oddany azjatyckiej polityce swego Imperjum i który tak samo, jak Mikołaj II wierzył w możliwość rosyjsko-niemiecko-francuskiej kooperacji.

Rywalizacja anglo-rosyjska istnieje więc będzie nadal. Ale oto politycy bałtyccy pragną eliminować wpływ Polski, a Litwini kowieńscy życzą klęski naszemu państwu. W takim razie muszą się zgodzić, że istnieje będzie zawsze niemiecko-rosyjska tendencja solidarności. W danej chwili solidarność ta nie istnieje — Niemcy są zagrożone wzrostem rodzimego bolszewizmu i działaniem kominternu na terenie Rzeczy, — ale eliminowanie Polski jako aktywnego czynnika w polityce wschodniej Europy to odbudowa sojuszu w Bjorkach, w jego niemiecko-rosyjskiej części. A skoro blok niemiecko-rosyjski powstanie na nowo — to Anglii nawet wszelkiej myśli zaniechają, aby twór bałtycki sztucznie utrzymywać przy życiu. Bałtyka pochłonięta zostanie przez Rosję prawem siły, prawem najżywniejszych interesów rosyjskich, prawem całej ekonomicznej struktury państwa rosyjskiego.

Niepodległość państw bałtyckich to nasza niepodległość. Przedstawiciel państwa łotewskiego uzgadniająca swą politykę z polakobójczą polityką Kowna jest takim człowiekiem, który wisł nad przepaścią na linie i stara się tę linie przegryźć. Przez cały wiek XIX Polacy byli rozpędową siłą narodowej emancypacji. Wszelkie ruchy wyzwoleniecko-narodowe w całej Europie miały w swej genezie wpływ polskiej rewolucji narodowej. W XX wieku my Polacy, nasza narodowa spoiwość i patriotyzm polskich klas oświeconych były przyczyną sankcjonowania przez traktat wersalskich państw wczoraj urodzonych. Jedyną też siłą, która może zahamować, w taki czy inny sposób, powstanie bloku nie-

miecko-rosyjskiego, którego początek będzie końcem niepodległości państw bałtyckich, jest Polska właśnie.

Narazie jednak trudno winażować naszemu postowi w Rydze p. Ładosiowi pomyślnych rezultatów pracy.

Pan Ładosz spodziewał się, że Łotwa w Kownie będzie broniła naszych interesów. W tym celu politykę swą przystosował do konferencji kowieńskiej. Niestety Łotoszysze mówili o uzgodnieniu tej polityki, o wspólnej reprezentacji w Lidze Narodów i t. d. Gdyby nawet tylko program ekonomiczny konferencji kowieńskiej został wykonany, to już zwrócony on jest przeciw Polsce. Państwa bałtyckie organizują się jako konsorcjum mające na widoku monopoliczne uzyskanie handlu z Rosją.

Arogancka, nie licząca się z Ligą Narodów, polityka małego państwa kowieńskiego, polityka ryzyka i hazardu bije naszą politykę potulności, nadskłuchiwań i przyjemnego wyrazu twarzy. Polska nie pamięta, że jest państwem 10 krotnie większym od całej Bałtyki i przez swoje skandaliczne ustępstwa czynione Lidze Narodów w sprawie państwa litewskiego straciła kompletnie prestiż nad Bałtykiem.

Cat.

## Z Warszawy.

(Telefonem od wł. koresp.).

### Uchwała Chrz.-Demokracji.

Rada Naczelna Chrześcijańskiej Demokracji powzięła uchwałę, w której wyrażając uznanie premjery Grabskiego za wysiłki powzięte w celu wprowadzenia i ustalenia w Polsce nowej wartościowej waluty i zwyczajowy, że sanacja skarbu jeszcze jest nieukończoną i że w związku z sanacją kryzys gospodarczy wchodzi obecnie w najostrejszą fazę — stwierdza, iż ohwila obecna wymaga zawieszania walk partyjnych dla pracy w kraju i dlatego nie nadaje się do wywoływania przesileni rządowych, oraz iż tylko rząd istotnie pozapartyjny w dzisiejszym układzie sił w Sejmie może zapobiec zaognianiu się bezpłodnych walk politycznych.

### Oszczędności w min. Reform Rolnych.

W ministerstwie Reform Rolnych ukończono pracę nad reorganizacją ministerstwa w kierunku oszczędności i redukcji personelu. Zredukowano w centrali i na prowincji 30% personelu. Nadto zlikwidowano trzy okręgi ziemskie: w Płocku, Siedlcach i Przemyslu. Również wykonano rozporządzenie Rady Ministrów celem powiększenia wydajności pracy urzędu geometrów i komisarzy ziemskich, przytem postanowiono przyznać tym urzędnikom na wypadek przekroczenia ustalonej normy specjalne premje.

### Konferencje u premjera Grabskiego.

Premjer Grabski przyjął wczoraj sen. Zdanowskiego i pos. Głabńskiego, którzy informowali się u premjera o jego ogólnych poglądach na sytuację polityczną.

### Wyjazd Inspekt. Klotta.

Główny inspektor pracy p. Klott wyjechał wczoraj wieczorem do Katowic, w związku z sytuacją strajkową na Górnym Śląsku. Mają tam być podjęte bezpośrednie rokowania między przemysłowcami i robotnikami.

## Od Administracji.

Czas odnowić prenumeratę na C Z E R W I E C  
Z dniem 1-go czerwca przerwiemy wysyłanie naszego pisma wszystkim którzy dotąd nie opłacili zaległości.

Pieniądze można przekazać przez P. K. O. Konto 80.259.

Administrator „Słowa”  
S. Grabowski

## SEJM I RZĄD.

## Bałtyka.

### Falshywe pogłoski.

WARSZAWA, 26.V. (Pat.) Wobec ukazania się w niektórych dziennikach warszawskich w dn. 25 b.m. wiadomości o rzekomej rezygnacji p. Ludwika Darowskiego, posła Rzeczypospolitej Polskiej w Moskwie, M. S. Z. stwierdza, że wiadomości te są niezgodne z rzeczywistością.

### Dodatek mieszkaniowy dla urzędników.

WARSZAWA, 26.V. (Pat.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej przydzielono referat o projekcie ustawy o uposażeniu emerytalnym ministrów pow. Manacyniakiemu ZLN. Poseł Rymar ZLN. referował projekt ustawy w sprawie częściowej zmiany ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i wojska. Wedle projektu tego Rada Ministrów winna jest przyznać funkcjonariuszom państwowym i zawodowym wojskowym specjalny dodatek na mieszkanie. Ustawę przyjęto w 2 i 3 czytaniu z tem, iż ma obowiązywać tylko do 31 grudnia 1924. Następnie komisja przyjęła szereg zmian w budżecie sejmiku i senatu. Wreszcie przystąpiono do ustawy skarbowej. Generalny referent budżetu pos. Zdzisławski wygłosił przeszło półtoragodzinną przemówienie, którego jednak nie skończył. Dalszy ciąg dał po południu. Dotychczasowe przemówienie posła Zdzisławskiego wywarło na obecnych b. duże wrażenie i wywołało żywe zainteresowanie. Obecni na posiedzeniu przedstawiciele ministerstwa Skarbu składali mówcy wyrazy uznania i gratulacji.

## Ryga—Londyn.

RYGA, 26.5. (Tel. wł.—s.) W związku z konfliktem niemiecko-rosyjskim i ekonomicznym bojkotem Niemiec, Wniesztorng postanowił na przyszłość skierować handel zagraniczny przez Rygę—Londyn.

## 8 wyroków śmierci.

RYGA, 26.5. (Tel. wł.—s.) Z Moskwy donoszą: w Saratowskim sądzie zakończona została rozprawa przeciwko 39 bezrobotnym, oskarżonym przez G. P. U. o kontrrewolucyjne wystąpienia i przygotowanie mas robotniczych do walki z władzami sowieckimi. Oskarżonym zarzucano zabójstwo 8 członków partji komunistycznej, dokonane przez nieznaną osobę w kwietniu w Saratowie. 8 oskarżonych skazano na karę śmierci, 11 na dziesięcioletnie więzienie z 20 na deportację do pęłnocnych gubernji Syberji.

## Obrady komunistów.

RYGA, 26.5. (Tel. wł.—s.) Przed kilku dniami otwarte zostały obrady 13 zjazdu R. P. K. Pierwszy mowę poświęconą pamięci Lenina wygłosił Kamieniew. Następnie przemawiał Rykow. Zasadniczym należy, że korespondenci pism zagranicznych nie mają prawa wstępu na zjazd. Program obrad przewiduje następujące referaty: polityka ogólna—Zinowjew, zagadnienia organizacyjne — Stalin, handel wewnętrzny—Kamieniew i inne.

Minister spr. zagr. państwa Łotewskiego o rezultatach konferencji kowieńskiej.

RYGA, 26.5. (tel. wł.—s.) Minister Sehja przyjął przedstawicieli prasy i objaśnił ich o rezultacie konferencji w Kownie.

Przekonaliśmy się — oświadczył p. Sehja, że w poglądach na politykę zagraniczną niema wielkich różnic pomiędzy Litwą a Łotwą. Dlatego też chcemy uzgodnić naszą akcję na terenie Ligi Narodów specjalnie co do kwestji rozbrojenia. Kwestja wileńska nie była poruszana podczas obrad przez Litwinów, aby nie utrudniać sytuacji przedstawicielom Łotwy i Estonji. Z chwilą podpisania kłajpedzkiej konwencji Litwa zrobiła duży krok naprzód w swej polityce zagranicznej.

Stosunek do Rosji sowieckiej nie uległ żadnej zmianie. Pogłoski, że na konferencji londyńskiej mają być podjęte kwestje, w których są bezpośrednio zainteresowane państwa bałtyckie nie mają żadnych podstaw. Uważnie siedzimy za przebiegiem konferencji londyńskiej i nie mamy żadnych danych, żeby Łotwa miała stanowić przedmiot jej obrad.

Natomiast w sprawach ekonomicznych nie udało się w Kownie zawrzeć traktatów handlowych. Coprawda wszystkie trzy delegacje oświadczyły się za zbliżeniem ekonomicznym, idącemu dalej aniżeli zasada największego urzywilijowania. Najradzykalniej pod tym względem poszła deputacja łotewska, która żądała całkowitej unji celnej pomiędzy państwami bałtyckimi.

Natomiast Litwa proponowała system spisów towarów zupełnie wolnych od cel i towarów, których cła będą znacznie zmniejszone. Łotwa nie mogła się zgodzić na system spisów.

Konferencja postanowiła kwestję ekonomicznych stosunków oddać na rozpatrzenie specjalnej komisji.

Kwestje o przejściu granicy oraz o paszportach i wizach zostały uregulowane.

Co do szkół to zastosowane tu zasady wzajemności. Na Łotwie mieszka około 35 tys. Litwinów, a na Litwie 20 tys. Łotyszów. Państwa zgodziły się na politykę wzajemnej pomocy socjalnej obywatelom Łotwy i Litwy.

W końcu p. Sehja (czyt. Seja) zawiadomił przedstawicieli prasy o zawartych z Litwą konwencjach: sanitarnej i o wypełnianiu wyroków w sporach cywilnych.

## Odezwa Patr. Tichona.

RYGA, 26.5. (Tel. wł.—s.) „Rosta” podaje, że patriarcha Tichon wydał odezwę do duchowieństwa i wiernych, w której oświadcza o pogodzeniu się z „żywą cerkwia”. Wznowiona przez Krąśnickiego. Tichon wskazuje na niepokoje powstałe z powodu rozdźwięków w łonie prawosławnej Cerkwi i nawołuje stworzyć rady djecieczalne dla przygotowania zwołania soboru. Do rad tych patriarcha proponuje wybierać osoby, które stoją na gruncie zasad kanonicznych soboru z roku 1917 oraz osoby znajdujące się w grupie „żywej cerkwi”.

### Białorusini.

Zacznijmy od terminów: „Białorusi”, i „Białorusini”. Przeważnie wiąże się je z osobą Katarzyny II, która też, istotnie, poszukiwała się niemi w swych celach politycznych, szukając pretekstów do rozbiórów Polski. (Przytem słowa „Białorusi” używano wówczas jako terminu geograficznego, dla oznaczenia, rzekomo rosyjskiej, prowincji, zaś słowa „Białorusini” — jako terminu etnograficznego, pragnąc wystawić Białorusinów jako jedno z plemion rosyjskich).

Terminy owe są jednakże znacznie starsze i sięgają zamierzonej przeszłości.

A więc już car moskiewski Aleksy Michajłowicz używa tytułu: „Car i samodzielniec wsieja Wielkoje, Małoje i Białoje Rusi”, dalej kronikarze polscy i niemieccy używają tych terminów w swych kronikach; naprzykład Strykowski pisze o „białorusakach litewskich”, zaś krzyżacy (Prusacy) używają terminu „Weissen Reußen” (Biali Rusowie) mówiąc o Białorusinach.

Terminu zaś „Białorusi” (Rus Biała) używano już w końcu XI stulecia (przy rozpadnięciu się Rusi Kijowskiej na szereg księstw dzielnicowych), obejmując nim kraj, położony nad górnym biegiem Dźwiny, Dalepru i Berezyny.

Przypuszczać należy, że był to termin wyłącznie geograficzny, nie różniący się niczem od szeregu innych, w tymże czasie powstałych, jak naprzykład: Rus Czerwona, Podole i Wołyń na południu, Polesie, Rus Czarna na północy i t. p. Z pewnością jednak twierdzić tego nie można i pozostaje tu szerokie pole do badań wszelakich. Celem usadowienia powyższego zdania pozwolę sobie zwrócić uwagę chociażby tylko na to, że nazwa „Rus Biała” posiada w sobie pierwiastek etnograficzny, plemienny „Rus”, którego, za wyjątkiem Rusi Czarnej i Czerwonej, nie zawiera nazwa żadnej innej, z wyżej wymienionych prowincji, oraz na to, że ta nazwa, domniemanie geograficzna, obejmowała (za wyjątkiem małej Rusi Czarnej) wszystkie ówczesne ziemie białoruskie, bowiem Wileńszczyzna i Grodzieńszczyzna były początkowo prowincjami litewskimi i dopiero później uległy zbiałoruszczeniu, zaś Polesie było (a właściwie

wie i jest) terytorjum zupełnie odrębnem. Węć przypuszczać można, że była to nazwa nie tylko geograficzna, lecz i etnograficzna zarazem. Termin ów — „Rus Biała”, — jako pojęcie geograficzne utrzymał się i przy administracji polskiej, po złączeniu Litwy z Koroną, obejmując wciąż dawny swój obszar, stanowiący pięć północno-wschodnich województw ówczesnej Rzeczypospolitej, mianowicie: połockie, witebskie, smoleńskie, mścisławskie i mińskie, których granice odpowiadały granicom dawnych ruskich księstw dzielnicowych. W znaczeniu politycznym, terminy: Białorusi, Białorusini, zaczynają być używane bodajże tylko z nastaniem okresu białoruskiego

odrodzenia narodowego (XIX stulecie). Co do pochodzenia samych słów: Białorusi, Białorusini istnieje wiele wersji; najwięcej prawdopodobnie wydaje mi się przypuszczenie oparte na wniosku prof. Pogodina, a polegające na tem, iż Litwini, zamieszkując od wieków znaczne połacie wybrzeża morza Bałtyckiego, dali mu też swą nazwę, mianowicie litewskie słowo „balta” oznacza — białą, a więc — Białe morze. Stąd da się łatwo wywnioskować, że północna część szerszego słowiańskiego, zwanego Rus, która osiadła w pobliżu tego morza, otrzymała nazwę — Białych Rusów, Białorusinów, zaś kraj przez nich zamieszkały — Białorusią nazwano.

K. Smreczyński.

### Z ziemi prześladowań.

Zalesienie stanu wojennego na Litwie.

„Socialdemokraty” umieszcza artykuł o zniesieniu stanu wojennego na Litwie i o jednoczesnym wprowadzeniu wzmocnionej ochrony. „Sociald.” dowodzi, że zniesienie stanu wojennego nastąpiło wskutek interpelacji sejmowej, uchylenie przez frakcję „socialdemokratów”. Sprzeciwiali się temu „chrześc.” To też zdaniem „Sociald.” kwestja została rozstrzygnięta połowicznie: w miejsce stanu wojennego wraz z jego sądem wojennym wprowadzono wzmocnioną ochronę, tem się jedynie różniącą od stanu wojennego, że prawa sądu wojennego przechodzą na władze cywilne. To też „Sociald.” wyraża swe niezadowolone z takiego stanu rzeczy i twierdzi, iż prawa sejmu litewskiego żywi głęboką nieufność względem ludu Litwy co się stało powodem powzięcia tak ostrych zarządzeń. (WILBI).

Litwini o Wileńszczyźnie.

„Rytas” kowieński wyraża pewność, że Wileńszczyzna prędzej czy później zostanie wcielona do Litwy a wobec tego zastanawia się należy, zdaniem tego pisma, nad przyszłym udziałem ziemi wileńskiej w wyborach do sejmu litewskiego. W obliczeniach swych „Rytas” posługuje się statystyką polską (z listopada 1922 roku), na mocy której organizowały się wybory do sejmu warszawskiego. Otóż w 3-oh okręgach wyborczych (Lidzki, Wileński i Święciański) liczone do 1.221.572 mieszcz. Według litewskiej ordynacji wyborczej na 25.000 wyborców przypada 1 posesi, a więc dowodzi dalej „Rytas”, Wileńszczyzna posiadałaby 49 przedstawicieli w sejmie litewskim, co, zdaniem „Rytasa”, stanowiłoby duży szczyk.

Dalej zastanawia się „Rytas” nad narodowością tych domniemyanych posłów. Otóż według statystyki polskiej ludność okręgu lidzkiego stanowiła 68,8 proc.; wileńskiego — 74,1 proc.; święciańskiego 51,7 proc.; przeciętnie 68,8 proc. Jednak „Rytas” twierdzi, że dane te są nieścisłe. Zdaniem jego ludność polska w owych 3-oh okrę-

gach wyborczych wynosi zaledwie 31,6—37,6 proc. A więc ilość polskich posłów do sejmu wynosiłaby 15—18 co w połączeniu z Polakami w Kowieńszczyźnie, daby polskiej frakcji w sejmie litewskim znaczny wpływ. To też „Rytas” przewiduje ciągłą walkę o wpływy litewskie i o ochronę wileńszczyzny przed zalewem polskim. (WILBI).

Litwini o swych troskach kłajpedzkich.

Kłajpeda, zdaniem „Lietuvos Žinios”, była, podobnie jak i całe Prusy Wschodnie, ostoją germanizmu i siedliskiem junkrów pruskich. Obecnie warunki bytowania Kłajpedy uległy zasadniczej zmianie, mieszkańcy zaś tego okręgu muszą przystosowywać się do nowych warunków (objęcie władzy przez Litwę). Otóż, zdaniem „Lietuvos Žinios” wśród Kłajpedzin istnieje sporo malkontentów (ex-junkrowie i skrajni pravicowcy niemieccy) z obecnego stanu rzeczy. Malkontenci owi czują, iż nie powrócą do dawnych swych wpływów i dlatego usiłują przeciwdziałać wpływom litewskim na obszarze Kłajpedy.

W związku z tem „Liet. Žinios” nawołuje rząd litewski do roztropnego postępowania w stosunku do mieszkańców Kłajpedy. „Liet. Žin.” przypomina, iż obszar Kłajpedy jest jednostką autonomiczną, w której wpływy litewskie są siłą rzeczy ograniczone. Wobec tego „Liet. Žinios” radzi nie drażnić mieszkańców Kłajpedy ostrymi rozporządzeniami; dbać o to, aby urzędnicy litewscy należycie i sumiennie pełnili swe obowiązki w Kłajpedzie, troszcząc się o potrzeby autochtonów; wyposażyć dostatecznie nauczycielstwo obszaru Kłajpedy przyzwoitych do rozmaitych dogodnień i przywilejów niemieckich i t. d. (WILBI).

### Usunięcie Frunzego.

RYGA. 26.5. (Tel. wt.—s.) „Dni” podają, że Rada Komisarzy Ludowych zatwierdziła wniosek Trockiego o mianowaniu zastępcy prezosa Rewolucyjnej Rady Wojennej Frunzego naczelnikiem skademii wojsk. R. K. K. A. z tytułem członka Rewolucyjnej Rady Wojennej.

### We Francji.

Sojalliści a nowy gabinet.

PARYŻ, 26.V. (PAT). W całej Francji odbywają się zebrania miejscowych związków socjalistycznych dla omówienia sprawy stosunku socjalistów do nowego gabinetu. Jak się zdaje, znaczna większość opowie się za wstrzymaniem się od udziału w nowym gabinecie, zalecając jedynie popieranie gabinetu, utworzonego przez radykałów i radykałów socjalistów. Poza tem sojalliści są stanowczo temu przeciwni, aby nowy gabinet, jakkolwiek on będzie, otrzymał władzę z rąk Milleranda.

Wystąpienia przeciw prez. Millerandowi.

PARYŻ, 26.V. (PAT. Polradio). Dzisiejszy „L'oeuvre” ponownie żąda ustąpienia Milleranda ze stanowiska prezydenta Republiki, domagając się tego nieraz w słowach niezwykle gwałtownych. Żądanie to omawiają również i inne organy lewicy. Jak donoszą dzienniki w tonie Stronnictwa radykałów istnieje propozycja zobowiązania członków stronnictwa, aby nikt z nich nie przyjął żadnego portfelu z rąk Milleranda. Pewna grupa radykałów żąda, aby propozycja została poddana pod głosowanie w komisji wykonawczej stronnictwa. Według dalszych informacji prasowych prezydent Millerand tego rodzaju manifestację w stosunku do swej osoby raczej byłby skłonny uważać za sprzeczną z konstytucją i wobec tego nie ma zamiaru ustąpić pod tego rodzaju presją. Gdyby więc Herriot dając posłuch swym przyjacielom politycznym musiał rzeczywiście odmówić przyjęcia miży z rąk Milleranda, Millerand prawdopodobnie zwróciłby się do jakiejś innej niezależnej osobistości politycznej, powierając jej misję utworzenia gabinetu.

Zamierzone uznanie Sowietów.

PARYŻ, 26.V. (PAT). Tutejsze dzienniki rosyjskie podają wiadomość ze źródła, jak twierdzą, miarodajnego, że rząd francuski już w najbliższych dniach ogłosi akt uznania rządu Sowietów przez Francję. Ogłoszenie oficjalnego aktu w tej sprawie ma nastąpić podobno 5 czerwca.

### Prezydent w Nowogródku.

LIDA. 25.V. (Pat). W drodze do Lidy pociąg specjalny, wiozący p. Prezydenta Rzeczypospolitej zatrzymał się dziś o godz. 8 rano w Różańcach, Stacji granicznej województwa Nowogródzkiego. Imieniem władz cywilnych powitał p. Prezydenta wojewoda nowogródzki p. Raszkievicz, oraz starosta lidzki Zdanowicz. Przedstawiciel ludności gmin miejskich i wiejskich włościan Antoni Szturm wyczołgał p. Prezydentowi chleb i sól oraz wygłosił krótkie przemówienie.

O godzinie 9 pociąg stanął w Lidzie. Na peronie udekorowanym powitali dostojnego gościa przez komitetu obywatelskiego i przedstawicieli Związku Ziemiaków ks. Ludwik Czetwertyński, przedstawiciele licznych delegacji z duchownymi katolikami, prawosławnymi i żydowskimi na czele. Po powitaniu na dworcu p. Prezydent w powozie eskortowanym przez konną banderję włościan udał się do miasta.

Po przyjęciu w gmachu reprezentacyjnym szeregu delegacji organizacyj społecznych p. Prezydent udał się do koszar położonych za miastem, gdzie dokonał odsłonięcia pomnika ku czci poległych żołnierzy 77 pułku piechoty, którzy ponieśli śmierć bohaterską w walkach w roku 1919. Pomnik w kształcie kolumny został wzniesiony według projektu podpułkownika Sierżenecwicza. O godz. 13 p. Prezydent wyjechał do Nowogródka.

NOWOGRÓDEK, 26. V. (PAT.)

Z Lidy udał się p. Prezydent kolejną do Nowo Jelni, zatrzymując się po drodze na stacji Niemen. Po wróceniu na peronie przez wójta gminy Dworzeckiej chleba i soli odjechał p. Prezydent samochodem do miasteczka Zdziejoił, gdzie udał się do miejscowego kościoła, witany na progu przez proboszcza Żyrę. Stamtąd na prośby ludności prawosławnej p. Prezydent wstąpił do miejscowej cerkwi. Tutaj powitał p. Prezydenta proboszcz Skromnow.

Po zwiedzeniu szkoły Prezydent udał się samochodem do Nowogródka. Tutaj przy nader malowniczym braniu triumfalnej powitał Prezydenta burmistrz nowogródzki p. Czechewicz, poczem p. Prezydent udał się do katedry, gdzie ks. biskup Łosiński w gorącym przemówieniu wyraził radość z powodu przyjazdu dostojnego gościa.

Z dniem 1 Czerwca wychodzić zacznie w Wilnie „DZWONNIK” Chrześcijański tygodnik narodowy poświęcony potrzebom wsi i rolnictwa. Prenumerata miesięczna 60 groszy. kwartalna 1 zł. 80 gr Redakcja i administracja: WILNO, Mickiewicz 4, tel. 2—28.

Kapelusze i czapki męskie, wykw. białą i czarną, damską i dziecięcą, wyroby trykotowe i pończosnicze, Palta nieprzemakalne, kalosze, parasole, łaski, galanterja. P O L E C A O. KAUCZ Wilno, Zamkowa 8. Inst. Rządowym i Komunalnym na raty

### Ziółka.

Mało komu ze rdzennych wilanian udało się nie otrzymać od p. Perkowski (seniora) zbawiennej rady:

— Pij pan skrzyp! Skrzyp? Któż go wie zna, osobliwie z wieśniaków? Pospolita polna roślina, podobna do małej, delikatnej jodełki, bardzo głęboko w ziemi idąca, prawie niedająca się wyteplić... Wielka rzecz! Nie żadne to przecie skorpiony, tarakany, stonogi stosowane ongi w lecznictwie, nie żadne to przecie proszek zeskrobany z czaszki ludzkiej i dawany na wymioty *in illo tempore!*

— Pij pan skrzyp! — powtarza p. Perkowski tonem nie przewidującym repliki. Pij pan odwar; żuj pan na par nie ogładając się na żadną domę, na żadną porę dnia — a będziesz zdrow jak ryba! Skrzyp, panie dobrodzieju mój, sięgnijcie i wypucecie z całego organizmu słuzy wszelkie i fuzy, flegmy i samulania; oczyści całego ciebie z artretyzmu, roztępi sklerozę, wzmocni, odmłodzi... Furda, panie mój dobrodzieju, wszelkie transfusje, a tem bardziej małe grzeszoty czy co tam jeszcze wymyślali! Pij pan ziółka! Dobrze nasze, poczciwe ziółka. Peino ich wszędzie dookoła nas — a nie widzicie ich. Cudotwórca! A nie używacie ich.

Tak, bywało, mówił p. Perkowski senior, nie przepuszczając nawet rostemu jak dąb nowożeńcowi, obstalującemu obrączki ślubne. Za-

notował, zapisał... wybrany przez młodzieńca prezent dla narzeczonej już w bibułkę starannie owinięty, a p. Perkowski senior z rąk go jeszcze nie puszcza byle choć słów jeszcze parę dorzucił o niesłychanych skrzypu właściwościach i zaletach.

Już podał rękę klientowi; już go żegna. Młodzieniec na schwał, aż miło popatrzył, już ujął za kłamię, a p. Perkowski senior ze wyhończącym ze sklepu jeszcze szle jakby błogosławieństwo na drogę tywota:

— Pij pan skrzyp!

Skrzyp — pisze p. Jan Biegański, faktyczny twórca w Polsce na szeroką skalę produkcji ziół aptekarskich — powoduje chudnięcie, szagrywna przeto nadmierną otyłość; wstrzymuje wypadanie włosów i pobudza ich porost, ale — to różnorodne własności, które przypisuje skrzypowi ksiądz Kneipp, należy przyjmować ze znakiem szapytania.

A chyba nikt u nas lepiej nie zna się na leczniczych właściwościach ziół jak p. Jan Biegański, niestrudzony propagator leczenia się ziołami *ewoyiskimi*, niestrudzony w prasie oraz w całym szeregu podręczników agitator na produkowaniu *własnych* ziół leczniczych, mający za sobą trzy już wydania wyborczego podręcznika dla zbierających zioła lekarskie (nakład M. Arcta).

Świeło, w opracowaniu popularnym „dla wszystkich”, ukazało się

daleko p. J. Biegańskiego „Nasze zioła lekarskie”, (wydawnictwo warszawskie M. Arcta), owoc długoletnich badań na własną rękę oraz gruntownego studjowania prac obcych dotyczących zbawiennego działania ziół. W wypadkach — pisze — gdy medycyna, bezradna, usuwa się na bok, dając choremu swobodę leczenia się... jak chce, wiara, przekazywana już od wieków z pokolenia w pokolenie w leczniczą moc ziół, odzyskuje swoje prawa i nowo do niezliczonych przykładów przybywa fakt odzyskania zdrowia przy pomocy „najprostszego”, jak to mówią, pod ręką będącego, a znakomitego środka.

— Leczymy się naszymi, swojskimi ziołami! — nie przestaje powtarzać p. Biegański. Wiele ziół nieopatrnie, albo rosmysłnie lekceważonych stanowi znakomite lekarstwa.

I przytacza mnóstwo przykładów. Oto pewna dama, rzekomo „beznadziejnie” chora na nerki, odzyskała kompletnie zdrowie pijąc odwar z paprotki (Polypodium vulgare); komuś innemu napój z rdestu ptasiego (Polygonum aviculare), „rozpedał” do ona kamień w nerce wielkości gołębiego jaja; w innym wypadku ciężką chrypkę, pozabawiającą niemal całkowicie głosu, wyleczył zupełnie odwar żywakostu etc. etc.

A dopieroż nasza, poczciwa cebula! Kataplazm z cebuli upieczonej lub udużonej z miodem, roztartej lub miąsę, zmieszanej z jajcem

mlekiem, rozmięczona, przegrzana znakomicie, doprowadza do pęknięcia wszelkie owrzodzenia. Sam p. Biegański pozbył się bezboleśnie ogromnego antraksu, tylko i jedynie kataplazmując go cebulą. A nasza miła, kochana poziomka. Korzenie mają świetne własności ściągające, liście wymienienie oczyszczają krew, suszone jagody tępią przedsiwne sklerozę. A malina? A kmin? Ten ostatni znakomicie działa na prawidłowość trawienia — nawet pod postacią „kminkówki” i alaszul! Nie wspominając o dobroczynnym działaniu t. zw. karolka na udaje mleka. Sama słoma karolkowa (kminkowa) dodawana do siewki wzmaga mleczność krów.

P. Biegański utrzymuje, że tam gdzie idzie o zwalczanie choroby uporczywej, przewlekłej, zastarzałej, będzie zawsze pewniejsze i działające energicznie; mięszanka z wielu ziół. Takie zbiorowe działanie jest trwałsze i dłuższe. Takie „kompozycje” ziółek otrzymujemy przeważnie z zagranicy (mięszanka Chambarda, Kopestetera, Alpejska i t. p.) a przecie może je nam wybornie dostarczać — przemysł krajowy. Rozwija się już, na szczęście, w tym kierunku.

Są oczywiście u nas rośliny nie tylko jadowite i trujące ale i niebezpieczne. Z wielką przeto ostrożnością należy poczynać sobie w stosowaniu leczniczym np. takiej wilczej wiśni, datury, takiego szalwisa, adonisu, sporysza etc. Nawet nasz kochany fioletek pachnący

nie jest tak bardzo niewinny, jakoby się zdawało. Ukryta w nim *violina*, wywołująca wymioty, użyta nieostrożnie może wywołać — śmierć. Korzenie najlepiej wystrzegać się. Ziołozie używane jako „kawa” należy koniecznie odgryzać, gdyż „kawa” z nieodgryczonych ziołódz jest, krótko mówiąc, niezdrowa.

Gotów mi kto przerwać: „Ot, babskie lekarstwa i basta!” Odpowiem: Babskie, czy nie babskie, a skuteczne i — chwala Bogu!

Myszę, że znajomość swojskich, krajowych ziół leczniczych jest jeszcze u nas za mało rozpowszechniona. Myszę, że u nas na wsi ludzie za mało zbierają, suszą i przechowują, tyle dobroczynnych swojskich ziół, a jeżeli to robią, źle bierają się do rzeczy z racji tej, iż nie wiedzą, jak z tem wszystkim poczynać sobie należy.

Tedy gorąco bym zachęcał: przestudjować dokładnie dziełko p. J. Biegańskiego, napisane istotnie popularnie, jasno, wyraźnie, a — ciekawie. Gorąco bym polecał: przejrzeć uważnie to, co pisze kolejno o 135 swojskich roślinach leczniczych i ziołach. Wziąć wreszcie do serca p. Biegańskiego zachęty, perswazje i wskazówki. Dobrej bronii sprawie; na wiarę w zupełności zasługuje; niejedną walną może oddać usługę nam wszystkim — bo któż z nas powiedzieć może o sobie, że nawet nie potrzebuje dbać o to, aby nie zachorować?

Cz. J.

# KRONIKA

**WTORNEK**  
**27** Dnia Wschód g. 3 m. 33  
 Bedy W. Zachód g. 7 m. 33  
 Jutro  
 Augustyna

## WILEŃSKA.

— Wiadomości kościelne. Doroczna msza św. majowa Sadalicy Marjańskiej odbędzie się dn. 29 maja o godz. 9-tej r. w Kaplicy Ostrobramskiej.

— Na roboty rolne do Francji. Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w dn. 16 i 17 czerwca będzie przyjmował zgłoszenia robotników rolnych na wyjazd do Francji. Roboty te będą odbywały się w północnych departamentach Francji. Na roboty mogą zgłaszać się tak mężczyźni jak i kobiety. Mężczyźni reflektanci, którzy nie mają ukończonych lat 28 wiani przy zgłaszaniu przedstawić pozwolenie P. K. U. na wyjazd, oraz dowody osobiste z fotografiami i książeczkami wojskowe.

— (2) Posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie. Dnia, dn. 27 maja, odbędzie się posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie.

Na porządku dziennym sprawy przejęcia na rzecz Państwa: 1) ziemki Malinówka z majątku Male, gm. Worniańskiej, pow. Wileńsko-Trockiego, własność Wiktora Goszkiewicza; 2) działki ziemi w osi Nowe Międzyrzecze, gminy Landwarowskiej, pow. Wileńsko-Trockiego, własność Józefa Brungonowa, 3) gruntów we wsi Waka Kowienka, gm. Trockiej, pow. Wil. Trockiego, wł. Olgii Antonowiczowej, 5) działki ziemi w miast. Landwarowa, gm. Landwarowskiej, pow. Wil. Trockiego, wł. Trofima Czernawskiego, 6) folw. Songajłówka, gm. Rudzińskiej, pow. Wil. Trockiego, wł. Aleksandry Songajłowej, względnie Aleksandra Songajła; 7) folw. Piotrowo, gm. Turgielskiej, pow. Wileńsko-Trockiego, wł. Michała Jegorowa, względnie jego spadkobierców.

Następnie porządek dzienny zawiera 8 spraw wdrożenia postępowania sędziowskiego gruntów w pow. Brasławskim i jedną sprawę w pow. Działońskim, oraz kilka spraw wesołości likwidacji pastwiskowego serwitutu, w tym sprawa serwitutów, obciążających majątek Czerwony Dwór, gm. Niemanczyńskiej, pow. Wileńsko-Trockiego, wł. Stefani Rzewuskiej oraz Jana, Andrzeja, Tomasa i Józefa-Ignacego Parczewskich.

(2) Nowy cennik detaliczny. Komisja rzeczoznawców branży spożywczo-kolonijalnej przy Komitecie do walki z droższymi i spekulacją, w Wilnie ustaliła nowy cennik detaliczny na artykuły kolonialno-spożywcze w markach i złotych.

Urząd do walki z lichwą komunikuje, iż ceny te obowiązują od dn. 23 maja do odwołania. Cenniki te muszą być uwidocznione w każdym handlu i niestosowane się do nich będzie surowo karane.

Ceny hurtowe wileńskie, przez Urząd do walki z lichwą, są przesyłane do powiatów, gdzie służą jako podstawa dla obliczenia cen detalicznych.

— (1) Budżet miejski. Dnia, dn. 27 maja, miejska Komisja Finansowa przystąpi do rozpatrzenia budżetu m. Wilna na rok 1924.

— (2) Z miejskiej Komisji Prawnej. Dnia, 27 maja, odbędzie się posiedzenie miejskiej Komisji Prawnej. Na porządku dziennym: 1) rozpatrzenie projektu umowy o dostawę i ustawienie siłników na elektrowni miejskiej, 2) wyjaśnienie art. 33 ustawy z dn. 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów.

— (3) Z Kasy Chorych. Posiedzenie zarządu Kasy Chorych odbędzie się we środę, dn. 28 maja, o godz. 8 wiecz. Na porządku dziennym sprawy bieżące.

— Rejestracja siostr miłoślerdzia (pielęgniarek) odbywa się w dniu powszednim od 4 do 5 p. p., a w święta i niedziele od 8 do 4 p. p. przy ulicy Królewskiej d. Nr. 8 m. Nr. 14 (wejście od ulicy).

— (4) Doroczne walne zebranie związku przemysłowców leśnych w Wilnie odbyło się w dn. 25 maja. Po wysłuchaniu sprawozdania za rok ubiegły, zreferowana była sprawa taryfy za eksport drzewa. Komitet taryfowy ustalił taryfy na eksport niższe od obecnych o 40—60 proc., lecz uchwała komitetu nie została jeszcze zatwierdzona przez ministerstwo. Wobec tego zebranie uchwaliło wystąpić do Min. Kolei

Żelaznych specjalną delegacją z prośbą o jaknajrychlejsze zatwierdzenie nowej taryfy.

W końcu był wybrany nowy zarząd w składzie 20 osób.

— Komitet Węjwódzki „Chleb dla głodnych dzieci” podaje do wiadomości, iż zgubione przez panie skarbniczki z dzielnic zwierzynieckiej 2 legitymacje, jedna na imię p. Matusewiczówny, druga na imię p. Worobjowej—uniważnia się.

Uzupełniając sprawozdanie z sum sebranych na ostatniej zbiórce, Komitet donosi, że dzielnica V dostarczyła dodatkowo 57 $\frac{1}{2}$  złotych i dzielnica VIII—dar dziada ze Zwierzynka—7 funtów pieniędzy, których wartość wynosi 2 złote i 40 groszy.

W dniu 1 czerwca, w niedzielę o g. 1 po południu odbędzie się w Sali Miejskiej Walne Zebranie Komitetu. Komitet przypomina, iż wszyscy posiadacze kwitu ze złożenia ofiary w ostatnim miesiącu zbiórki mają wstęp na walne zebranie z głosem doradczym. Komitet gorąco prosi o jak najliczniejsze przybycie na zapowiadane zebranie, na którym Komitet przedstawi dokładny podział wszystkich ubieranych pieniędzy, oraz złoży sprawozdanie z dokonanej pracy i z samiersej na przyszłość.

**Komitet Wojewódzki.**

— Tydzień Czerwonego Krzyża. Za przykładem lat ubiegłych i wzorem całej Polski Wileński Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża organizuje „Tydzień Czerwonego Krzyża”, który się rozpocznie dnia 1-go czerwca, w niedzielę, kwestą uliczną.

Spółczesność wileńska zawsze tak skłonna do ofiar na Czerwony Krzyż z pewnością i tym razem popieszy z wydajną pomocą, składając datki i zapisując się na członków tej instytucji, która ma tak powatne zadania nie tylko w czasie wojny, lecz i w czasie pokoju.

— Z Czerwonego Krzyża. W dniu 24-go maja odbyło się w sali Delegatury posiedzenie Komitetu Wileńskiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża. Przewodniczył p. Delegat Roman, który wyjaśnił na wstępie, jakie są zadania Czerwonego Krzyża podczas wojny i w czasie spokojnym. Szczegółowo sprawozdania z działalności Związku Oddziału P. C. K. udzielił prezes Zarządu oddziału P. C. K. profesor Szumilo i prezeska Zarządu Kół Młodzieży P. C. K. p. Rettigerówna. Uchwalono przystąpić do energicznej akcji w celu rozwinięcia działalności Czerwonego Krzyża w Wilnie i na prowincji. Postanowiono na wniosek p. prokuratora Hołowni zwiększyć liczbę członków Komitetu do 30 osób przez zaproszenie nowych członków. Polecono Zarządowi wypracować plan działalności podczas Tygodnia Czerwonego Krzyża (od 1-go do 8-go czerwca) i niezwłocznie przystąpić do werbowania nowych członków P. C. K. i zbierania ofiar. Postanowiono rozpocząć starania w celu otrzymania dla potrzeb P. C. K. domów w Wilnie, stanowiących dawniej własność Rosyjskiego Czerwonego Krzyża.

— Stenografij listownie wydana jak najdokładniej Instytut Stenograficzny. Warszawa, Mokotowska 39. Opłata 15 złotych (ewentualnie dwiema ratami).

— Na Dar Narodowy 3-go maja. Kwesta uliczna w Wilnie urządzona w dniu 3-go maja b. r. przyniosła dochodu brutto 9.216.740.000 mkp. Wyrażenie: dziesięć miliardów dwadzieścia sześć milionów siedemset czterdzieści tysięcy mkp. Podając te dane do wiadomości ogółu, Centralny Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej zaznacza, że podaje tylko wynik kwesty ulicznej w Wilnie, gdyż tak zbiórka na prowincji, jak i na rozstanie listy trwa dotąd.

— Sprawy. W umieszczonym w Nr. 118 „Słowa” sprawozdaniu z odcytu dr. St. Bygła wkradło się parę przykrech omylek drukarskich, które niniejszym prostujemy: 1) prelegent nazywa się Rygiel, a nie „Ryngiel”. 2) w wierszu 1 i 2 od końca i szpalty cyała należy nie „Komisja mleczana przy Delegacji Polskiej” lecz prosto „Delegacja Polska” i 3) o kilka wierszy dalej zamiast „...z granic całej Rosji”, powinno być „z granic całej Polski”.

## NOWOŚCI WYDAWNICZE.

— Książki ciekawe. „Książki ciekawe” wydały jako najnowszy tom, powieść rozgłoszonego autora „Ptaka” i „Lekko ducha” — Jerzego Szanawskiego, zatytułowaną „Młodość i rzeczy poważne”. Jest to jedna z najweselejszych powieści w literaturze polskiej, połączone w niej komizm postaci z komizmem sytuacji, a opowiadanie pełne jest humoru, werwy oraz temperamentu. Autor, urodzony satyryk i człowiek obdarzony rzadko spotykanym dowcipem, podpatrzył światem i wszystkie drobniaki życia codziennego, z których składa się powaga stanowiąca, niedozwalającego człowiekowi być sobą.

Ucieszone parypetje pana Albina, opisane są tak barwnie, jego miłość do Hani tak

subtelnie przedstawiona, tajemnicza postać sekretarza scharakteryzowana tak niewątpliwie, że każda karta powieści przynosi jakąś niespodziankę psychologiczną czy też artystyczną. A że ponadto każda niemal strzy się ciętym dowcipem — przero powodzenie tego utworu równie jest zapewnione jak wszystkich sztuk scenicznych Jerzego Szanawskiego.

## TEATR I MUZYKA

— Teatr „Reduta” w Wilnie. Dnia odbędzie się w Teatrze Poletkim pierwszy występ zespołu warszawskiego „Reduty”. Daną będzie „Pochwała wesołości” — widowisko muzyczne w opracowaniu R. S. Schillera. W skład programu wejść inscenizowane sielanki, pieśni szlacheckie i zalotne, krotkochwile uiańskie, satyry Ariura Barthelisa, śpiewki ludowe malujące nam barwnie dawną obyczajowość polską.

Jutro o godz. 7 wiecz. „Pochwała wesołości”, o godz. 9 wioisz. „W noc majową” — Rittnera.

— Teatr Letni Dnia premiera „Cavaleria rusticana” w 1 akcie („Rycerskość wieśniacza”) — Mascagni, oraz „Pajace” w 2 aktach — Leoncavallo, w nowej inscenizacji prof. Adama Ludwiga. Dekoracje pędzla E. Karniela. Obsadę tworzą: „Rycerskość wieśniacza” Korsak-Targowska (Santuzza), K. Dembowski (Turriddu), A. Ludwig (Alfo), Pastówna (Lola), „Pajace”: J. Stepiński (Canio), J. Krużanka (Nedda), S. Romanowski (Tonio), A. Różyński (Beppo), A. Kopciuszewski (Silvio). Pomiedzy 1 a 2 aktem „Pajaceów” przerwany niema.

Przy palpice kapelmistrzowskim dyr. J. Leszczyński. Jutro „W noc majową” operetka Reichweina.

— Koncerty symfoniczne. W piątek najbliższy 30 b. m. rozpoczyna się w ogrodzie po-Bernardynskim koncerty symfoniczne pod kierownictwem znakomitego dyrygenta Bronisława Szulca. Program pierwszego koncertu nadwyras bogaty i urozmaicony, sawiera będzie dzieła: Chopina, Bethovena, Wagnera, Mozarski, Rimskij - Korsakowa i innych. — Wejście na koncerty symfoniczne wynosi 3 ml; uczęca się młodzież i żołnierze piasą połowę.

— Międzynarodowy festiwal muzyczny w Pradze. W dniach 31 maja, 1 i 2 czerwca b. r. odbęda się w Pradze (Czechy) koncerty Międzynarodowego Towarzystwa dla nowej muzyki (Societe internationale pour la Musique contemporaine). Z Polskich artystów wyjeżdżają Karol Szymanowski oraz Grzegorz Fitelberg.

Z Wilna udaje się na te koncerty do Pragi Dr. Tadeusz Szeligowski redaktor „Promienia”, skład przesyła naszemu piśmie swoją korespondencję. Równocześnie dr. Szeligowski zapozna się z konstrukcją fortepianu w ewieré tonach, który będzie demonstrowany w Pradze w tamt. Mozarteum.

## WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Różczepiłowy wypadek. W rzecze Szosie w pobliżu wsi Kólano gm. Pińskiej pow. Działońskiego podczas łowienia ryb utonął 50 letni Kozłowski Wawrzyniec.

— Śmierć pod kałami podłogi. Dnia 25 b. m. na szlaku Wilkoja-Wilno podległemu, dążącemu z Turmont o 3 kil. od Wilna został przejechaany mierzchnym w wieku lat 30 25, który prawdopodobnie w celu samobójczym rzucił się pod pociąg. Dokumentów przy zabitym nie znaleziono i nazwiska dotychczas nie ustalono. Zwiłki przyrzeczono do kostnicy przy szpitalu św. Jakóba.

— Napad. Dnia 19 b. m. na drodze z Głębokiego do Dziwny pomiędzy wsiemi Zabizka a Jelcami 8 osobników napadło na mieszkańców miasta Dziwny Michała Nelszadzta i Słowiejczyka, których pobili oraz zrabowali mąkę, wódkę i drobny towar poczem zbiegli.

— Uderzenie pioruna. We wsi Hrylowo-czeczyna gm. Boguskiej pow. Działońskiego od uderzenia pioruna spalili się zabudowania 3 gospodarstw na szkole Teodora Iwanowa, Onufrego Arseniewa i Aleksandra Jęfrowa. Straty wynoszą 6 tys. 600 złot. polsk.

— Wypadek na kole. Dnia 24 b. m. na stacji tow. w Wilnie przy spłaniu wagonów do pociągu zbiorowego Nr. 794 został przygnieciony w lewą rękę Antoni Nienartowicz Pozostawowego odwieziono do szpitala w Wiczej Łapie.

— Pożary. W majątku Zarech gminy Dołhinowskiej pow. wileńskiego spaliła się stodoła ze słomą, narządziemi rolniczymi i 500 pud. stenslaków na szkole Wandrycha. Straty wynoszą 20 miliard. mkp.

— Nieostrożność. Dnia 25 b. m. snadze schodów i ałamał sobie zebro 40 letni Jan Jankowski (Ostrobramska 13). Poszkodowanego lekarz pogotowia odwiózł do szpitala św. Jakóba.

## ZE SPORTU.

— Uroczystość wioślarska. Istniejąca od szeregu lat w Wilnie Towarzystwo wioślarskie w niedzielę świętą uroczystość otworzyła wystawę i chrstu 8-mlu nowych łodzi.

O godzinie jedenastej na przystanku przy ulicy Nadbrzeżnej zebrał się przedstawiciel władz z Delegatem Rządu p. Romanem na czele, prezydent miasta p. Bańkowski, kurator Gasiorowski, oraz przedstawiciele Towarzystw sportowych i społeczeństwa. Członkowie i członkinie T-wa wioślarskiego ustawili się w szpaler, przed którym stanął prezes T-wa p. Dr. Dmochowski i powitał przybyłych gości. Prezes Dmochowski podkreślił w swoim przemówieniu, że uroczystość chrstu nowych łodzi jest dalszym etapem rozwoju T-wa wioślarskiego, przemówienie swe p. Dmochowski zakończył zaproszeniem Delegata Rządu p. Romana, aby dokonał chrstu łodzi.

Uroczystość chrstu zakończoną została podniesieniem flag, po którym wioślarze przedzielili przed zebraniem na przystanku. Dzięki sprzyjającej pogodzie dafłada wypadła bardzo udanie. Na czele szły skullingi, za nimi w odstępach 20-u metrów kajaki i spacerówki, cawórki zaś zamykały pochód. Po defiladzie większość zebranych osób udała się na wycieczkę do Werek.

Nowoochrzczone łodzie zostały wykonepane w Warszawie w warsztatach T-wa

Wielka wyprzedaż z rabatami od 15 do 30 proc.

**Hurtowo - detaliczny sklep sukienny**

**W. WIDECKI**

Wilno, ul. Niemiecka Nr. 22.

Z powodu planowanego remontu ogłasza zostało od 19-go maja do 1-go czerwca r. b.

**wielka WYPRZEDAŻ**

znajdujących się w WIELKIM WYBORZE różnych angielskich i krajowych sukiennych towarów damskich i męskich z rabatem od 15 do 30 proc.

Na składzie: otrzymana BEZPOŚREDNIO Z ANGLII materiały na NA KOSTJUMY i PALTA.

**Specjalnie na letni sezon.**

RABAT od 15 do 30 proc.

Damska Konfekcja i Galanterja

**„BON-TON”**

ul. Wileńska 7.

**Wielka wyprzedaż sezonowa:**

Suknie markietowe od 15 złp., suknie wełniane od 25 złp. Bluzy, bielizna, torebki i różne galanterje PO CENACH ZNIZONYCH.

Prosimy przekonać się.

TEATR POLSKI (Latwa)

Dnia pierwszy występ Warszawskiego Teatru „Reduta”

**„Pochwała wesołości”**

Widowisko muzyczne w układzie E. Schillera.

Początek o godz. 8-iej wiecz.

TEATR LETNI

Dnia—PREMJERA.

**„Cavaleria rusticana”**

Opera w 1 akcie Mascagni

1

**„Pajace”**

Opera w 2 aktach Leoncavallo.

Początek o godz. 8 wiecz.

Jutro 28 maja

**„W noc majową”**

Operetka Reichweina

Dr. med.

**S. Dauerman**

choroby żołądka, kiszki i przemiany materji.

Przyjmuje od 8—9 i od 3—5 ul. Zawalna 24.

**Ekspedjenta**

do białawów, względnie do galanterji męskiej, z dłuższą praktyką w poważniejszych magazynach, poszukuje się od zaraz.

**Bracia Jabłkowscy**

Jagiellońska 2, od 9—10 rano.

D-rzy med.

**D. Zeldowicz i Zofja Zeldowicz**

choroby skórne, weneryczne i syfilis. Przyjmuje panów 10—12 i 5—8, panie 12—5. Ulica Mickiewicza 24.

wioślarskiego; pod względem typów łodzi są to: 2 skullingi (pojedynki), 1 cawórka spacerowa, 1 cawórka wycieczkowa, 2 podwójne spacerówki i 2 kajaki.

— Przygotowania do zawodów. Zarząd Sekcji lekko-atletycznej Akad. Zw. Sport. niniejszym podaje do wiadomości, iż już się rozpoczęły treningi w ogrodzie sportowym P. C. K. (dawniej park im. gen. Żeligowskiego) we wtorek i czwartki od godz. 5 do 6 i pół wiecz., oraz w niedziele od 10 i pół do 12 poł.

Ponieważ na walnym Zebraniu Sekcji zapadła uchwała urządzenia zawodów lekko-atletycznych jeszcze w b. m., przeto załącza się regularne uczęszczanie na treningi.

Wskazaniem jest również, by członkowie A. Z. S. uczęszczali na wykłady teoretyczne dla kierowników sportowych, zorganizowane przez P. C. K. Wykłady te odbywają się w poniedziałki i piątki od godz. 5 do 7 we wspan. parku (w gmachu).

— Po konkursach hipicznych. W dniu 23 b. m. stawila się w pełnym składzie u p. ministra spraw wojskowych pod przewodnictwem gen. broni Rozwadowskiego, grupa uczestników międzynarodowych konkursów hipicznych w Nicei. Po przemówieniu gen. broni Rozwadowskiego, który podniósł wielkie sukcesy w rozwoju polskiej hippiki na terenie międzynarodowym, zdał raport ppłk. Rómmel, jako szef zwycięskiej ekipy polskiej, zaś por. Królikiewicz wreczył p. ministrowi srebrny puchar miasta Nicei, który zdobył na konkursach. Naprodę tę zachował w wyśł statutu Min. Spr. Wojsk. w swym urzędowym gabinecie, jako symbol działalności i sprawności kawalerji polskiej.

**Rozgrywki olimpijskie piłki nożnej.** Rozpoczęły się tu rozgrywki olimpijskie piłki nożnej. Wyniki są następujące: Włochy — Hiszpanja 1:0; Szwajcarja — Litwa 9:0; Czecho-słowacja — Turcja 5:2; Stany Zjednoczone — Lotwa 1:0.

## Z CAŁEJ POLSKI.

— Statystyka portowa Gdańska. Statystyka portowa za tydzień od 10 do 17 b. m. Ruch w porcie wykazuje b. wielkie ożywienie. Liczne okręty są ładowane zbożem, cukrem i drzewem. Cukier ładowany jest w większej części do Francji, zboże do Danji. Drzewo, jak słyhać z kół kupieckich drzewnych, sprzedawane jest po części ze stratą, byłoby

tylko uzyskać gołówkę. W ubiegłym tygodniu sprawozdawczym przybyło do portu ogółem 97 okrętów (w tygodniu poprzed. 78), w tem około 49 okrętów pustych. W tym samym tygodniu opuściło port gdański 92 okręty (79 w poprzednim tygodniu), w tem 30 z drzewem, 4 z drzewem i towarami, 1 z cukrem, 9 ze zbożem, 3 ze zbożem i towarami, 3 z gazoliną, 2 z kartofilami i z drzewem i 17 pustych.

— Awanturniejszy ataman. Przebywający w Toruniu „ataman” ukraiński Machno wygłaszał na ul. Mickiewicza mowę rewolucyjną. Tlum usiłował mu przeszkodzić, wynikła formalna bójka, aż wreszcie funkcjonariusze polcji obawiając się atamana i odprowadzili go do komisariatu.

Tam jednak Machno, uważający się na wysokiego dostojnika, napadł na jednego z policjantów, poprzewracał krzesła i wybił kilka szyb. Wreszcie „walecznego” atamana osadzono w areszcie policyjnym.

Podobno ów sympatyczny gość czyni starania o zezwolenie na wyjazd do Niemiec.

— Przygotowania na sezon kąpielowy. W Pucku każdym dnem zbliża się chwila rozpoczęcia na wybrzeżu sezonu. Zauważyć już teraz można gdzieniegdzie, czy to po wioskach nadbrzeżnych, czy też w samym Pucku grupki letników, wynajmujących pomieszkania, oraz gromadki wycieczkowców, przeważnie młodzieży szkolnej. Do samego powiatu puckiego spodziewany jest napływ około 50000 letników, z tego najwięcej gości przypadnie na półwysep Hel oraz Puck.

— Napad na majątek inin. hr. Zamoy-skiego. Do ordynata hr. Maurycego Zamoyckiego, obecnego ministra spraw zagranicznych, należy prawie cały obszar powiatu zamoyckiego w województwie lubelskim. Większa część tych dóbr posiada jeszcze gęste lasy i knieje. Wśród tych lasów znajduje się puszcza Niemowicka, a w niej leśniczówka zamieszkała przez rodziny leśniczych. W ub. tygodniu w nocy leśnicówkę okrażyło 18 bandytów, którzy chcieli opanować zabudowania leś-

**Spróbujcie nowej wymięniętej herbaty r. 103**  
**Fels Tea Co Warszawa**

niezych. Przeciwno uzbrojonym bandytom wystąpili również uzbrojeni gajowi i leśnicy. Rozpoczął się formalny bój, który trwał do rana. Ostatecznie spłoszeni bandyci ratowali się ucieczką.

Pościg trwa. Miejscowość okrażyła policja i wojsko. Jest nadzieja, że bandyci będą wyłapani.

— **Chińczycy w Polsce.** „Kur. Warszaw.” podaje: Niedawno w całej prasie ukazały się wiadomości o pojawieniu się w Polsce tajemniczych Chińczyków, którzy trudnią się handlem obnośnym, zachowaniem swoim nasuwaliby podejrzenie.

Władze bezpieczeństwa stwierdziły, że tylko część ich przybyła z Berlina, większość zaś z Rosji przez Wilno.

Chińczyków poddano ścisłej obserwacji i wszczęto dochodzenie, na jakiej zasadzie przebywają w Polsce.

Ze swej strony musimy dodać, że Chińczycy przybyli do Wilna porozumiewają się z miejscową ludnością po niemiecku, zachodzą więc podejrzenie, że przyjechali oni do Wilna nie z Rosji lecz z Niemiec.

— **Przygotowania do Wystawy paryskiej.** Dnia 19-go maja Komisja Kwalifikacyjna Wnętrz z udziałem delegatów Komisji Architektonicznej i Rzeźbiarsko-Ceramicznej, oraz przedstawiciela rządu rozstrzygnęła drugi konkurs na projekt wnętrza kapliczki w Dziale Polskim na Międzynarodowej Wystawie Nowoczesnych Sztuk Dekoracyjnych w Paryżu 1925 r. W Komisji wzięli udział pp. prof.: Tadeusz Breyer, dyr. Józef Czajkowski, prof. Wojciech Jastrzębowski, prof. Mieczysław Kotarbiński, dyr. Czesław

Młodzianowski, delegat Jerzy Warchałowski i arch. prof. Tadeusz Zieliński. Z 8-miu nadesłanych prac, Komisja wyróżniła dwie, przyznając I nagrodę projektowi pod godłem „Fuga”, II zaś projektowi pod godłem „W”. Autorem pierwszego jest p. Jan Szczepkowski, art.-rzeźbiarz, dyrektor Miejskiej Szkoły Malarstwa i Sztuki Zdobniczych w Warszawie, autorem drugiego p. Edward Trojanowski, art.-malarz, prof. Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie.

**ZE ŚWIATA.**

— **Prohibicja alkoholowa w Finlandji.** Jak donoszą pisma fińskie, panujące w Finlandji prawo absolutnej prohibicji alkoholowej poczyniła się chwila, gdyż w lonie parlamentu powstał wniosek zniesienia zakazu i wprowadzenia nowego prawa, normującego sprzedaż napoi alkoholowych.

Według projektu, złożonego przez postać Schaumana wyrób, sprawadzanie i handel alkoholem ma stanowić monopol państwowy. Ma być związane w tym celu towarzystwo akcyjne, w którym większość akcji należeć będzie do rządu, rząd mianuje również radę nadzorczą do kontrolowania funkcji zarządu. Akcjonariusze będą otrzymywali dywidendę równającą się najwyższej rentnie depozytowej banków prywatnych, z pozostałego dochodu 80 proc. przeznaczony jest na ubezpieczenie inwalidów, 5 proc. na popieranie trzeźwości, 15 proc. na opiekę nad chorymi alkoholikami. Projekt przewiduje duże ograniczenia przy sprzedaży, jako sakaz sprzedają małoletnim, żołniersom i t. d.

— **Z lotu naokoło ziemi.** W wielkich raidach powietrznych, które przedsięwzięły Francja, Ameryka i Anglja, najlepsze wyniki dotychczas osiągnął lotnik Pelletier Doisy, Lotnicy amerykańscy, L. Smith, Erik Nelson i Wade, którzy wyruszyli w dniu 17 marca z Santa Mo-

nica, przebyli już kilka etapów swej podróży naokoło świata i jak ostatnie wiadomości podają opuścili w dniu 20 maja Yetouroup na archipelagu wysp Kurylskich. Najcięższym był 12-o godzinny etap od Attu do Paramushiru, kiedy lotnicy musieli czwartą część lotu odbyć wśród mgły i burz śnieżnych. W dniu 19 maja nastąpił odlot z Paramushiru w kierunku na Hittokappu, a stamtąd do Yetouroup na Kuryllach. Działają trójkę amerykańskich samolotów 1400 km. wynoszący etap od Tokio. Etap ten składa się z 2-ech mniejszych. Pelletier-Doisy wyruszył w dniu 24 kwietnia. Ostatni etap jego przed sepsuciem się aparatu, Kanton-Szanghai wynosi 1400 km.

Pozostają mu jeszcze do przebycia: Szanghai-Pekin 1200 km., Pekin-Haidjon 1000 km., Haidjon-Hakata 750 km., Hakata-Tokio 900 km. Pelletier przeleciał w 26 dni 15000 km., podczas gdy Amerykanie w dwa miesiące 8420 km.

Anglik Mac Laren wyruszył w drogę 25 marca. Zatrzymał się obecnie w Kalkucie, gdzie zmienia już po raz trzeci motor. Nie zdaje się, aby udało mu się dogonić zawodników. Przebywał dotychczas 10025 km., lecz pozostaje mu jeszcze 8750 kilometrów, z Kalkuty do Tokio.

**ŻYCIE EKONOMICZNE.**

— **Bank Polski źródłem dochodu dla Skarbu Państwa.** W myśl art. 53 statutu Banku Polskiego znajdujące się w obgu biletów bankowe podlegają opodatkowaniu na rzecz Skarbu w zależności od stosunku sumy emisji do wysokości złotego pokrycia, obliczanego co 10 dni. Jeżeli stosunek ten przekracza 50 proc., podatek emisyjny wynosi za dekadę 1/72 proc., przy stosunku 40 proc. do 50 proc., — 1/54 proc. przy stosunku mniejszym od 40 proc. — 1/36 proc. sumy emisji.

Zgodnie z powyższym przepisem

władze Banku Polskiego wpłaciły Skarbowi Państwa na pierwszy okres sprawozdawczy, trwający od 28 kwietnia b. r. do 10 maja b. r. sumę 15.432 zł. 90 gr. Wpłata jest stosunkowo niewielką z uwagi na to, że obieg banknotów złotych stanowi kwotę niewysoką. Z chwilą wycofania z obgu banknotów marowych oraz rozwoju czynności Banku Polskiego, obieg banknotów ulegnie znacznemu zwiększeniu, wskutek czego powiększą się wpływy z tego tytułu do Skarbu Państwa.

— **Prawa akcjonariuszy neobecných.** Wielu posiadaczy akcji przedwojennych, których akcje wywiezione zostały do Rosji, nie może korzystać z prawa nabywania akcji nowych emisji. Aby zabezpieczyć prawa tych akcjonariuszy minist. skarbu opracowało projekt ustawy o poborze przez skarbu państwa akcji spółek akcyjnych nowych emisji za akcjonariuszy, którzy z prawa subskrypcji tych akcji nie korzystają.

Ustawa dotyczyć ma wyłącznie spółek akcyjnych, założonych przed 1 sierpnia, 1914 r. Stosownie do projektu zarządu spółek akcji najdalej w ciągu miesiąca od terminu prekluzyjnego, wyznaczonego dla przedstawienia akcji poprzednich emisji, celem uskutecznienia subskrypcji akcji nowych emisji, mają komunikować ministrowi skarbu dane o liczbie akcji, nie przedstawionych do wykonania prawa subskrypcji akcji nowej emisji. Decyzje sądowe w przedmiocie zakazu dokonywania transakcyj i uskutecznienia wypłat z tytułów na okaziciela, zaginionych, lub co do których istnieje przypuszczenie, że zostały zniszczone lub zaginione, o ile osoby, na których żądanie wydano decyzje sądowe, wykonają warunki emisji, traktowane będą narówni z akcjami, przedstawionymi w oryginalu.

Po utrzymaniu liczby akcji nieprzedstawionych przy subskrypcji minister skarbu, o ile uzna prawo

nabywania akcji nowej emisji za korzystne dla skarbu, może dokonać subskrypcji tych akcji w ciągu 2-ech tygodni od daty otrzymania zawiadomienia—bez obowiązku motywowania swej decyzji. O ile minister skarbu nie wykorzysta prawa subskrypcji, zarząd spółki z akcjami nowej emisji ma postąpić w myśl obowiązujących przepisów.

Zakupione przez Skarb Państwa akcje zachowane będą w ciągu lat 5-ciu, w ciągu których akcjonariusze mogą udowodnić, iż nie mogli skorzystać z praw do nowej emisji z przyczyn od nich niezależnych. Po stwierdzeniu ich praw, będą oni mogli otrzymać akcje ze skarbu państwa za zwrotem wyliczonych sum z doliczeniem 1 proc. miesięcznie.

Zawarte w ustawach i warunkach emisyjnych postanowienia, sprzeczne z projektowaną ustawą, stracą z dniem wejścia jej w życie moc obowiązującą.

**WILEŃSKA GIEŁDA**

urzędowa 23 maja b. r.

Gotówka: Ruble lotewskie. . . . . 0.18

**WARSZAWSKA GIEŁDA**

urzędowa 24 maja b. r.

Gotówka: Dolarzy Stanów Zjednocz. . . . . 5.21—5.16  
 C z e k i :  
 Funtów saterlingów . . . . . 22.55—22.31  
 Belgja . . . . . 24.10—23.86  
 Londyn . . . . . 22.56—22.34  
 Now-Jork . . . . . 5.21—5.16  
 Paryż . . . . . 28.49—28.21  
 Praga . . . . . 15.37—15.23  
 Szwajcjarja . . . . . 92.05—91.15  
 Wiedeń . . . . . 7.35—7.28  
 Włochy . . . . . 93.04—92.81  
 Sztokholm . . . . . 135.10—1.6.74  
 Miljonówka . . . . . 0.40—0.45  
 Bony złote . . . . . 0.65—0.71  
 Pożyczka złota . . . . . 7.50  
 Pożyczka dolarowa . . . . . 2.93

Redaktor Stanisław Mackiewicz.

**SKLEP SUKNA I MANUFAKTURY**  
 Istnieje od r. 1843 **„M. GORDON”** Istnieje od r. 1843  
 ul. Niemiecka 26 (dom własny). Telefon 306.  
**Wielki wybór najrozmaitszych materiałów męskich i damskich**  
 Towary angielskie i jedwab otrzymuje firma bezpośrednio z zagranicy, i na życzenie klientów przedstawia się zaświadczenia i rachunki firm zagranicznych.  
**Otrzymano wszystkie nowości letniego sezonu.**  
**Oddział materiałów na pokrycie mebli Dywany, Firanki.**

**TRAKI** szybko i we wszelkich rozmiarach, najnowszych typów, dostarcza ze składu lub w krótkim terminie z fabryki firma  
**„UNIWERSUM” S-ka techn.-handlowa z ogr. odpow.**  
 oraz przedsiębiorstwo sprzedaży i zakupu maszyn dla wszystkich gałęzi przem. w Krakowie, ul. św. Marka 12. Telefon 4135  
**ODDZIAŁ: we Lwowie, ul. Słoneczna 34. Tel. 1045.**  
 Generalna Reprezentacja na Polskę fabryki traków i maszyn tartacznych C. JABHNE i syn, Landsberg nad Warą, Niemcy.—Zastępcy na okręg warszawski, wileński, wołyński i śląski poszukiwani.

**SPÓŁDZIELNIA ROLNA Kresowego Związku Ziemiań**  
 Zawalna Nr 1, telef. 1-47.  
 Zakres działalności:  
**Zakup i sprzedaż prod. rolnych**  
 Generalna Reprezent. Gł. Urz. Żywnościow.  
 Sprzedaż maki żytniej.  
**Skład paszy**  
 Sprzedaż detaliczna: owsa, otrąb, słana, słomy.  
**Własne piekarnie**  
 Wypiek chleba ze sprzedażą detaliczną we własnych sklepach (Uniwersytecka 1, Mickiewicza 20, Kaiwaryjska 1, Portowa 22).  
 Wypiek chleba dla szpitali, internatów, ochron, przytułków i t. p. Instyt.  
**Dostawy rządowe**  
 Pośrednictwo między producentami rolnymi a instytucjami państwowymi w dostawie produktów rolnych.  
**Składy towarowe z bocznica kolejową**  
 Róg ul. Targowej i Sakaplernej telefon 4-62.  
**Własny tabor przewoz.**

**Nowoczesne maszyny hudołwane** do fabrykacji kamieni do murów betonowych, betonowego żużlu kamiennego, wydrazonych bloków betonowych, rur betonowych, płyt granitowych (Granitoidplatten), płyt us chodniki, jedno i kilku kolorowe płyty cementowe, maszyny do zmniejszania (Zerkleinermaschinen)  
**FABRYKA MASZYN Dr. Gaspary & Co.** Markranstädt bei Leipzig.  
 Upraszamy o odwiedzenie! Katalog Nr. 233 bezpłatnie.

**Krowianka** zawsze świeża. Wysyalimy w dowolnych ilościach za zaliczką post., a dla instytucji na rachunek **Instytut szczepienia ospy** D-ra T. Stepnińskiego w Warszawie ul. Zielna 11. Składy Główne w Kresy: Grodno Jaszeński, Lublin—Magierski.

**Flance warzywa i kwiatów** Poleca „Sklep Rolniczy” Szwaremowy I (Wielka 15)

**Nowo utworzona pracownia ortopedyczna S. Stempkowskiego**  
 ul. Antokołska 27.  
 b. magistra wojskowej fabryki protez w Warszawie i długoletniego pracownika Instytutu D-ra Waltucha w Odesie. Przyjmuje zamówienia protez nóg, rąk, aparatów i gorsetów Hessinga i wszelkie zamówienia i reparacje w zakresie ortopedji wchodzącej.  
 Dla wygody publiczności przyjmują w Poradni Polskiego Zrzeszenia Lekarzy Specjalistów — ul. Garbarska 3 w wtorki, czwartki i soboty od godz. 5—6 p. p.

**Najtańsze źródło zakupu!!!**  
**OWSA siewnego**  
**OWSA karmowego**  
**OTRĄB**  
**SIANA**  
**SŁOMY**  
**MAKI razowej**  
**MAKI pyłowej**  
**SŁONINY**  
**SUPERFOSFATU**  
**w Spółdzielni Rolnej Kresowego Związku Ziemiań**  
 ZAWALNA 1. TEL. 1-47

**FLANCE** warzywno i kwiatowe w wielkim wyborze  
**POLECAJĄ:**  
**Zakłady Ogrodnicze** w Wilnie ul. Sadowa 8 ul. Słowackiego 6 (dawn. Kaukaska)  
 Ceny umiarkowane. Sprzedaż od 7—18 godz.

**RUBEROID** taniej, lekki, trwały, niepalny materiał do krycia dachów i do izolacji  
**GASNICE „Delfin”** ręczne, patentowane, krajowe, różnych typów i pojemności  
**D O S T A R C Z A :**  
**Dom Handlowy Rolniczy i Zakłady Przemysłowe „Dr. Ludwik ZIELINSKI”**  
 Warszawa, Jerozolimska 23, tel. 53-62 i 268-52  
 Na żądanie wysyłamy prospekty i kosztorysy.

D-rzy **Bujalski, Obieziński i Waszkiewicz** Poszukuje pożyczki 3000 złotych. Gwarancja powna. Władokują pożyczki i chore z cierpieniami kości. W Zakładzie położniczym: ul. Wszeń S. Juliana, Niemiecka 4, tel. 222.

**Przetarg.** Kierownictwo Rejonu Intendencji w Lidzie rozpisuje nieograniczony przetarg publiczny na arenacyjną dostawę mięsa dla oddziału Garnizonu Lida, Mołodzieźni I Wołkowsk — w czasie od 1 lipca 1924 r. do 31 grudnia 1924 r.  
 Otwarte oferty nastąpi w Kier. Rej. Int. Lida dnia 20 czerwca r. b. o godz. 11-ej.  
 Bliższych informacji o warunkach dostawy i obowiązujących przepisach zastępną można w godzinach urzędowych w Kierownictwie Rej. Int. Lida ul. Dworcowa budynek b. Monopol.  
 Kierownik Rejonu Intendencji L dz. 3093/Int. II.

**Drukarnia „RUCH”** Sp. z o o, Wilno, ul. Tatarska 5, tel. 65  
 wykonywa roboty drzewne i akcydenzowe (bilety, blankiety, afisze etc.)  
 możliwie najtaniej.

**Obwieszczenie.** Wileńskiej Izby Skarbowej.

Na zasadzie art. 12 Ustawy z dnia 10 stycznia 1924 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących na całym obszarze Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 110), oraz na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podniesieniu stawek podatku dochodowego od dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 350) — Ministerstwo Skarbu zarządza, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej był w miesiącu czerwcu 1924 roku dokonywany w dotychczasowym trybie według skali, ustalonej dla potrącenia podatku w miesiącu maju 1924 roku, a ogłoszonej w Nr. 95 Monitora Polskiego z dnia 25 kwietnia 1924 r. pożyteja 267. — Wilno, dnia 24 maja 1924 r.

**J. Malecki.** DYREKTOR

**Baczność** Młodzi inteligentni i energiczni ludzie mogą mieć stały zarobek Szczęgoly w Administracji „Słowa”

**Akuszorka** z Warszawy udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

**Dr. Czesław Kaneczný** Chirurgja jamy ustnej choroby zębów, sztuczne zęby. Wojskowym i urzędnikom na raty Mickiewicza 11 (gdzie kino) od 10 do 12 1/2 od 11 do 6 1/2

**Student** 4 roku prawa poszukuje kondyjni na wst. Plac Napoleona 8 m. 2

**W e r k i** Pensjonat P. B. Krzyż otwarty. Pokoje umeblowane z całodziennem utrzymaniem. Szczegółowe informacje Zarząd P.B.K. ul. Jagiellońska 9 od 11 do 1

**POKÓJ** do wynajęcia dla samotnego. Popławska 13—11

**Dr. Wołodźko** ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od godz. 12—2 15—6. Zawalna 22.

**Wyjdzam do Ameryki** sprzedaję 2 domy murowane 2 piętrowe, 18 mieszkań (jedno wolne) 3 stajnie i skład (służby może na sklep) ul. Archangielska 44, m. 5

**2 pokoje** umeblowane do wynajęcia dla samotnego. Lwowska 10 m. 7

**Bilard** fabryki Frejberga mają używany z bilami ze stonowej kości ze sprzedania ul. Wilkomierska 11. Oglądać można: rano od 8-10, po południu od 2-5

**Okazyjnie** do sprzedania otomana: Mickiewicza 42 m. 2

Ul. Zawalna 11 Wejście od frontu i p. **Domowe Obiady** miesięcznie i tygodniowo ustępstwo.